

Utvidgning av kriterierna för Svanenmärkning av Textiltvättmedel och fläckborttagare version 5.2 med sköljmedel (mjukmedel)

Bakgrund till föreslagna krav

Bakgrund

Flera aktörer har önskat möjlighet att få Svanenmärka sköljmedel, både för att få produkterna i sig miljömärkta och för att kunna erbjuda ett helt miljömärkt produktsortiment för textiltvätt. Sköljmedel har sedan länge varit möjliga att miljömärka med det svenska Bra Miljöval (SNF). Svanen har under senaste revisionen av textiltvättmedel kommit fram till att det är svårt att finna en miljövinstpotential då produkterna liknar varandra mycket i innehåll.

Nu har vi dock funnit att det skulle kunna ge miljövinster med miljömärkning av sköljmedel.

Vi kan se en potential om vi

- får tillverkarna mer positivt inställda till Svanen och miljömärker fler produkter i serier
- ställer krav på enhetlig enkel dosering med inriktning på syntetmaterial för att undvika överanvändning
- främjar koncentrerade produkter för att ytterligare minska transporter av vatten
- informerar konsumenten om att huvudändamålen med medlet är främst som anti-statisk behandling av syntetmateriel, och mjukgörande
- kräver en extra låg halt svårnedbrytbara ämnen
- inför en extra begränsning av det ofta höga parfyminnehållet.

Övriga miljökrav för tvättmedel, som inte ersatts av specifika krav för sköljmedel, ska gälla även för sköljmedel.

Dosering

Vi har ställt krav på enhetlig och låg dosering. En låg dosering kräver koncentrerade produkter. En enkel enhetlig dosering motverkar över- och underdosering samt ger optimerat utnyttjande

av produkten. Kravet medför lägre kemikalieförbrukning och mindre transportutrymme.

Även om vi vet att marknaden för utspädda produkter i Sverige (Norden) är mindre och att de koncentrerade har en mycket stor andel, är dagens doseringar ofta komplicerade och inte lätta att använda och vi kan få en ännu större andel koncentrat på marknaden. En kontroll av doseringen på ett antal större produkter i Sverige visar att 20 och 30 ml är lämpliga lättanvända volymer, för syntetmaterial. Konsumenten kan då få veta att "Svanen-doseringen" alltid är X ml resp Y ml. För bomullstvätt och blandade material verkar en mängd på 5 milliliter lämplig som tillägg.

Nedbrytbarhet av organiska ämnen (aNBO och anNBO)

Vi har valt att föreslå 10 ggr hårdare kraven på aNBO och anNBO än i tvättmedel (0,1 g/kg tvätt jmf. med 1,0 g/kg tvätt). Det kan drabba mängderna av specialadditiv som ´softness extenders´, ´pearlescens´ etc. som ofta finns i produkterna. Men då vi vill främja enklare produkter bör detta kunna accepteras.

Giftighets- och nedbrytningsfaktor (CDV)

Kravet på CDV som vi har i grundkraven för tvättmedel kan bli av mindre betydelse för sköljmedel. Föreslagna begränsningar av typiskt miljöfarliga ämnen i sköljmedel som normalt ger höga CDV bör begränsa innehållet av dessa och det gäller troligen främst om parfymer. Det är troligt att krav på CDV inte skulle ge så tydliga vinster i förhållande till insatserna som krävs av sökanden.

Konserveringsmedel

Vi föreslår att inte ställa specifika krav på konserveringsmedel för sköljmedel trots att vi ser i några produkter att biocider inte används som konserveringsmedel. Flera av de använda biociderna i både koncentrat och utspädda är tveksamma ur hälso- eller miljösynpunkt men de värsta bör begränsas av de krav vi har på miljöfarliga, allergena och formaldehydavgivande ämnen. Vi får troligen acceptera t.ex. fenoxietanol och metyl-/etyl-/propylparaben vilket känns godtagbart för första omgången krav.

Parfymer

Parfymer föreslås tillåtas med max 0,5 %. Det finns idag produkter som säljs med en tydlig doftfunktion där halterna av parfymer lär ligga relativt högt. Förslagets nivå ska kunna tillåta sköljmedel med måttlig eller låg doftfunktion. Vi kan ha en procentgräns för parfym

eftersom den fasta doseringen och funktionskrav (nedan) begränsar möjligheterna för utspädningar för att få ner parfymhalten.

Effektivitet

För funktion föreslår vi att de ska visa med tester eller annan vederhäftig dokumentation att den fasta dosen fungerar som anti-statisk behandling av syntetiska textilier. För denna funktion vet vi att det finns data att få fram. Och vill man ha Danska Varefaktas märke DVN på produkten så ska man ha minst 0,4 g och högst 1,0 g aktivt ämne (esterquats) per kg torr textil. Vi vet alltså att det går att visa anti-statisk effekt och det bör finnas gott om tekniska resultat för effekten av de använda tensiderna. Mjukgörningen behöver vi troligen inte få bevisad och en jämförbar bedömning av denna rätt subjektiva egenskap känns svår och kanske obefogad.

Konsumentinformation

Vi bör se till att konsumenten tydligt får veta den tekniska huvudfunktionen för produkten och vi ska därför kräva en text som säger att produkten främst är till för att göra textilier fria från statiskt elektricitet och göra dem mjuka. Funktionen att motverka statisk elektricitet är central i sköljmedel och det enda som vi egentligen bör trycka på för en Svanenmärkt produkt. Och med kravet på låg parfymhalt blir det svårare att framhäva en doftfunktion.